

Поглавје 18: Статистика

Правилата на ЕУ бараат земјите-членки да бидат способни да произведуваат статистички податоци засновани на професионална независност, непристрасност, веродостојност, транспарентност и доверливост. Заеднички правила се обезбедени за методологиите, производството и дисеминацијата на статистичките податоци.

Земјата е умерено подготвена во областа на статистиката. Минатата година е постигнат одреден напредок, особено во усогласувањето на секторските статистики со стандардите на ЕУ. Потребни се натамошни напори за да се подобри квалитетот на податоците во макроекономските и социјалните статистики, како и за целосна усогласеност со законодавството на ЕУ. Во решавањето на недостатоците наведени подолу, во наредната година, земјата особено треба:

- да продолжи со зајакнувањето на човечките и финансиските ресурси на Државниот завод за статистика,
- да продолжи со усогласувањето на статистиките со Европскиот систем на сметки 2010,
- да ги достави табелите за Процедурата за прекумерен долг до Евростат.

Во однос на статистичката инфраструктура, правната рамка е во голем дел усогласена со Кодексот на добра пракса на Евростат. Државниот завод за статистика (ДЗС) е главниот производител и координатор на статистики. Неговата професионална независност е загарантирана со закон, но треба да се зајакне и во пракса, вклучително и преку соодветно обезбедување на ресурси. Останати производители на статистички податоци се Народната банка и Министерството за финансии кои имаат потпишано Меморандуми за соработка со ДЗС. Главните класификации се во согласност со законодавството на ЕУ и редовно се ажурираат. Достапноста и квалитетот на административните извори на податоци останува проблем. Во однос на опфатот, преносот на податоци до Евростат е зголемен.

Во областа на макроекономските статистики, ДЗС во моментов прибира годишни и квартални податоци за бруто-домашниот производ (БДП), по тековни и по постојани цени. Се прибираат и годишни секторски сметки и табели за понуда и за употреба. Потребни се понатамошни напори за усогласување на владините финансиски статистики и за производство на квартални секторски сметки. С□ уште не се доставуваат известувањата за прекумерен долг и с□ уште не се произведуваат финансиските сметки. Статистиките за платен биланс и за странски директни инвестиции ги прибира Народната банка во согласност со најновите стандарди (6-то Упатство за платен биланс). Хармонизираниот индекс на трошоците на животот и паритетот на куповна моќ се усогласени. Структурните деловни статистики и краткорочните статистики за секторите Индустрија и Градежништво се добро развиени, но, потребни се дополнителни подобрувања на квалитетот, како и воведување на краткорочни статистики за услугите и генерално зголемен опфат на варијабли. Деловниот регистар претставува добра основа за правење примерок и доставување на податоци, но потребно е почесто да се ажурира. Статистиките за странски афилијации не се достапни. Потребно е понатамошно усогласување на статистиките за туризам и транспорт. Податоците за истражување и развој, и за ИКТ, во доволна мера се усогласени со законодавството на ЕУ.

Во областа на социјалните статистики, во мај 2015, ДЗС започна со подготовка на ажурирана рамка за примерок за истражувањата од областа на социјалните статистики преку прибирање на податоци

за бројот, типот и територијалната распределеност на становите и домаќинствата, како и за бројот на лица кои живеат во евидентираниите домаќинства во избраните пописни области. Главен недостаток и понатаму е недостигот на нови податоци за населението што влијае на квалитетот на истражувањата за домаќинствата и податоците по глава на жител. Статистиките за миграции треба да се развијат. Анкетата за приходи и услови на живеење се спроведува и има напредок во статистиките за социјална заштита. Статистиките за пазарот на трудот се во голем дел усогласени со законодавството на ЕУ.

Статистиките за криминал, образование и јавно здравство сè уште не се усогласени. Статистиките за земјоделско производство делумно се произведуваат во согласност со законодавството на ЕУ. Истражувањето за структурата на земјоделските стопанства се спроведува редовно. Агримонетарните статистики се воспоставени во согласност со стандардите на ЕУ, но билансите сè уште не се произведуваат.

Енергетските статистики во голем дел се во согласност со законодавството на ЕУ. Се произведуваат краткорочните статистики за енергија и енергетските биланси. Се објавуваат статистиките за отпад, вода и трошоците за заштита на животната средина. Билансите за материјални текови сè уште не се произведуваат.